Notes?

اولسي ادب

اولسي ادب هغه ادب ته وائي کم چي په لیکلي حالت کښې موجود نه وي - د کم چي تکوال نه وي معلوم - و کم چي سینه په سینه یو نسل نه بل نسل ته را منتقل کیږي - او د کم ژبان چي انتهائي ساده وي -

ټپه یالنډۍ :

ټپه یالنډۍ د یو صنف دوه نومونه دي - د پښتو د عوامي شاعرۍ دا د یو لو نه اهم صنف د ے - محققین په اتفاق سره وائي چي د پښتو شعر ابتداء د ټپې نه شوې ده - ټپې کښې همیشه دوه مصرعے وي - دومې ورمې په مصرعه لنډه وي ځکه ورته لنډۍ وائي -

ټپه ورته ځکه وائي چي دي سره اواز ټپ شي - د دي طریقه دا دې چي دا اکثر په اوچت اواز و وئیلې شي . او دغه طریقي سره یو خو لنډۍ و ئیلو نه پس د ویونکي اواز ټپ شي او بیا تور نه پورته کیږي ځکه ورته ټپه وائي -

دي ته مصرعه هم وائي ځکه چي د دي اولني جز لنډ او دویم جز اوږد وي او یو له مصرعه یالنډۍ د سره ته تر آخره پوري یکه د یو مصرعي مثال وي -

بله وجه قلندر مومند وائي چي ټپه پښتو ژبه کښې "مصر" ته وئیلي شي

ټپه یا لنډۍ:

جانان د مور پلار ته خوږ دی
ځکه مې اوښکې د نیاز بېښو سترګو زي نه

ذما باره ورته لوګې کئي
ذما کاته په جانان بد راغلي دي نه

خدای ده مې په دوارو سترګو ړوند که
بې سته په مخه بل مخ ته نه ګورم

د اسرې زانګه مې پاتې نه شو
د دلاسې ځلک مې تورې خاورې شو نه

په زړه مې غم غلبه اوکړه
د سمندر په څېر زانګه لاهو

ارمان زوانه بسې پکار دي
کم عقل خلق د دولت ارمان کوي نه

لیوني سپي مانه څا پیبر دي
جانان په غېږ غېږ ګوری طاپي خوري نه

Da tol Bo tata neyadegi, Ka tol darta Yaad de nu khe khebara da, Ka newe nu 6 7 paki Yaad Ka enough de

ذما دي سره نيوکې کوي
چي کم يار کم عقله رک د مور نه شي نه

بل تون يوازي به ما نه دي
بل تون شمال دي بيرا پاره رنځوي نه

ما به وائيل چي بل تون شته دي
کم عقل يار به شش راته په خنډا شو نه

که ذه خروي چي بل تون دي
ما به اشنه په لاس نولي ګرزاونه

ماله ده اخيل ز يبر خيتي بنه دي
ترد ناره پوري قلفي راسره اوړتي نه

د هندوستان په شار ليمي زي
ده کوسه هب ترپندي لامړشي بيا رازي نه

رسول الله په بارغ کله تکي
ګلان شرمنکي مخ په پارهو پټوي نه

Scanned with CamScanner

سرې په نوم نه سرې کيږي
سرې هغه وي چې ئې کار د سړو وينه

ستا د يوې وړځې خنداوه
زهٔ به ژړا د ربسي ټول عمر کومه

د زړهٔ په سر مې ازغي مات شو
نه ئې وستې شم نه ئې درد ازغملې شم

په لاره زم توبې اوباسم
ستا د يارۍ توبه مې لې لانه راغې نه

اشنا نيږس ناسته د بازکه
دهٔ کم نصيبه په ناسته ئې غلې دمه

سندره

ذما صنم د خاپیرو کړي سنګار دي
زړګي مي بې قرار دي اوس غوارم د یدنونه
ذما صنم کړي سنګار د خاپیرو دي
د حسن غڼ په یقول جهان کښي د ښارو دي
سور کپي پیزوان ئي او بزان ښه په ښخرو دي
بل په غاره ئي د سر یا قوتو یار دي
زړګي مي بې قرار دي اوس غوارم د یدنونه

De ke lag shan addition oka.

خوشحال خان خټک

د خوشحال خان خټک قامي او وطني شاعري

- اطاعت د علول امر ذکه نه کړم
خلیفه د. زماني په زړه کافر دي

- پښتانه که ګکس وربانديي ګرزي
ورته اخپې مغل د خلوه تال

- نه يې ننګ شته نه يې شرم
ته نابود يې د سګان
د په ننګ د پښتانه يم
دي نوي مغلان

- هره چاره د پښتنو ترمغل ښه ده
اتفاق ورسره نشته ډېر ارمان

- که توفيق د اتفاق پښتانه موې
زوړ خوشحال به دوباره شي په داځوان

Scanned with CamScanner

د خوشحال خان خټک رزمیه شاعري

- لا ترا اوسه ټي مازغه په کلا رنه دي
چا چې ماسره د ملي سر په سر دي
- لا په خوب کښي په برزه بربوزي
چې د چا ترغوږ د ما د توري شرنګ دي

- چې مغل ورته ي وتړلا توره
درس پښتون ي واعالم ورته ي اخکاو کړه
اتفاق په پښتانه کښي پیدا نه شو
کښي مابه د مغل ګریوان پاره کړه

د خوشحال خان خټک اخلاقي شاعري

- چې دروغ تر خولې وباسي کله خوله ده
چې رېښتیا تر خولې وباسي خوله هغه ده

- که دي طمعه د مخلوق له دره بېرې کړه
بادشاهي دي مبارک شه که ګدا ئې

- تر مطلوبه پورې شرط د رسېدو دے
که تمامه لار په وینو شي الوده

De khushal biography hmm yada
Ka hagi na aksar question raazi.

چې د خلکو ننګ خوایي لېږي په زړه کېنې
مبارک شه بادشاهي لېږي په زړه کېنې

که کوشش که په اخلاص ده ئې ذامن یم
که کامران په اخپل مراد نه شو سړي

که اسمان دي د زمري په خوله کېنې ورکه
د زمري په خوله کېنې مه بر بګدا همت

د خوشحال خان خټک عشقیه شاعري

ده سحر باده ګلزار په چمن بیا کړه
په چمن کېنې رنګا رنګ ګلونه واکړه
خوله ئې د که شوا په شهد او په شکرو
چې سحري سته ده ل او ب سما کړه

توره چې تبریزي خو نغزار لېږه کنه
زلفي چې ول ول شي خو اخپل یار لېږه کنه
سله راته واتي چې په اخپلو نظر مه کړه
سترګي چې پیدا دي خو د یدار لېږه کنه
شیخ د هر سړي پیدا دي اخپل اخپل کار لېږه کنه